

Efektywność energetyczna a poprawa jakości życia

Memorandum do Ministra Infrastruktury i Budownictwa

Warszawa, luty 2016 roku

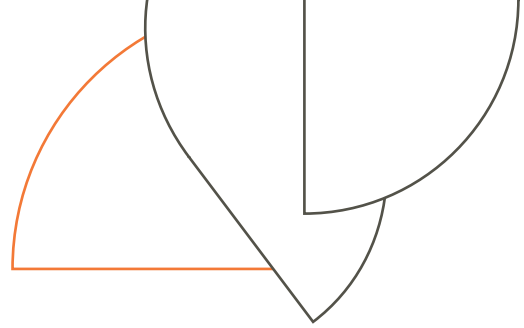
Szanowny Panie Ministrze,

Po raz pierwszy od 1989 roku wyłoniony został w Polsce jednopartyjny rząd większościowy. Stwarza to bezprecedensową szansę na przyspieszenie szeroko rozumianej modernizacji, mającej na celu zwiększenie bezpieczeństwa kraju i zdecydowaną poprawę jakości życia jego obywateli.

W kompetencjach Ministra Infrastruktury i Budownictwa znajduje się obszar największego potencjału oszczędności energii i kosztowo efektywnej redukcji emisji gazów cieplarnianych: efektywność energetyczna budynków. Zwiększanie efektywności energetycznej w budynkach jest skutecznym sposobem na zmniejszenie importu surowców energetycznych oraz poprawę warunków życia. Jest także metodą walki z „ubóstwem energetycznym”, czyli sytuacją, w której gospodarstwo domowe wydaje więcej niż 10% swojego dochodu na paliwa potrzebne do ogrzania domu.

W okresie rozpoczynającej się kadencji Minister Infrastruktury i Budownictwa powinien:

- ◆ **Przygotować i wdrożyć pakiet działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i użytkowych, wdrożyć normy dla nowopowstających obiektów, a także doprowadzić do synchronizacji polityki w zakresie poprawy efektywności energetycznej z polityką energetyczną, polityką surowcową, polityką środowiskową, polityką zdrowotną i polityką społeczną.**

Kontekst

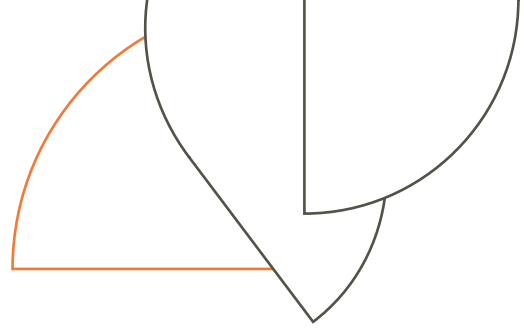
Ogrzewanie, klimatyzacja i oświetlenie budynków pochłaniają około 30-40% zużywanej na świecie energii. Podobnie dzieje się w Polsce. Łączne zapotrzebowanie na energię ze strony budownictwa mieszkaniowego i użytkowego jest w Polsce znacząco wyższe niż popyt generowany przez sektor transportowy, przemysł, czy rolnictwo. Z tego względu poprawa efektywności energetycznej w sektorze budownictwa jest jednym z obszarów największych potencjalnych oszczędności energii. Kompleksowa termomodernizacja w sektorze budownictwa mogłaby przynieść korzyści ekonomiczne, społeczne i środowiskowe, które są szacowane na 700 miliardów PLN netto do roku 2045.

Pełna realizacja tego potencjału zależy od decyzji gospodarstw domowych, właścicieli oraz najemców budynków mieszkalnych, biur i obiektów przemysłowych. Mogą oni jednak być stymulowani do działań na rzecz zwiększania efektywności i oszczędności energii poprzez właściwie zaprojektowane polityki publiczne. Odpowiednie kształtowanie tych polityk, prowadzące do maksymalizacji korzyści ekonomicznych, środowiskowych, społecznych i zdrowotnych, to jedno z najważniejszych wyzwań, przed którymi stoi obecnie Minister Infrastruktury i Budownictwa. Aby wykorzystać efekt synergii, działania zmierzające do poprawy efektywności energetycznej w sektorze budownictwa powinny być połączone z działaniami na rzecz redukcji ubóstwa energetycznego i poprawy jakości powietrza.

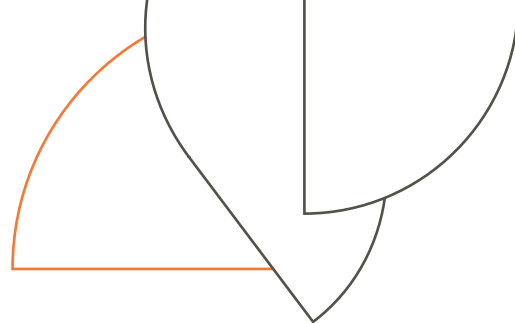
Rekomendacje

W ramach pakietu działań zmierzających do poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i użytkowych, wdrożenia norm dla nowopowstających obiektów, a także powiązania polityki w zakresie poprawy efektywności energetycznej z polityką energetyczną, surowcową, środowiskową, zdrowotną i społeczną, Minister Infrastruktury i Budownictwa powinien:

- ◆ Przeprowadzić nowelizację ustawy o termomodernizacji i remontach, tak aby:
  - zagwarantować stały dopływ środków do Funduszu Termomodernizacji i Remontów w wysokości proporcjonalnej do potrzeb i potencjału sektora w zakresie poprawy efektywności;
  - zwiększyć poziom zachęt dla przedsięwzięć zakładających kompleksową, głęboką modernizację;
  - obniżyć bariery administracyjne w dostępie do finansowania dostępnego z Funduszu Termomodernizacji i Remontów dla osób fizycznych.

- ◆ Przeprowadzić nowelizację prawa budowlanego i wydanych na jego podstawie rozporządzeń, celem wprowadzenia nowych standardów termomodernizacji budynków, które oprócz oszczędności energii pierwotnej i finalnej, uwzględniłyby także efekt środowiskowy i klimatyczny realizowanych przedsięwzięć.
- ◆ Przeprowadzić nowelizację rozporządzenia ministra infrastruktury w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej w celu wprowadzenia wskaźników emisji pyłów, benzo(a)pirenu, tlenków siarki i azotu przez budynki.
- ◆ Doprowadzić do ustanowienia definicji budynków o „niemal zerowym zużyciu energii” (inaczej nazywanych „niemal zeroenergetycznymi”) i wprowadzić dla nich efektywne środowiskowo i ekonomicznie wymagania techniczno-budowlane, tak aby zgodnie z wymaganiami unijnej dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków począwszy od 2021 roku wszystkie powstające budynki były „niemal zeroenergetyczne”.
- ◆ Powołać zespół składający się z ekspertów Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa oraz ministerstw odpowiedzialnych za rozwój Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej w celu identyfikacji obszarów synergii pomiędzy działaniami w zakresie poprawy efektywności zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą a renowacją zasobów mieszkalnych i użytkowych.
- ◆ Przygotować i wdrożyć strategię wspierania inwestycji w renowację zasobów budynków mieszkalnych i użytkowych, rozwijającą program długoterminowych zachęt do inwestycji w termomodernizację i modernizację zasobów, z uwzględnieniem obiektów objętych restrykcjami. Częścią strategii powinno być także przygotowanie systemu szkoleń dla specjalistów, architektów, instalatorów i wykonawców robót budowlanych.
- ◆ Wspierać uprzywilejowanie tzw. zielonych zamówień publicznych w postępowaniach przetargowych dotyczących obiektów należących do Skarbu Państwa.

W sierpniu 2015 roku agencja badawcza Millward Brown Polska zrealizowała dla demosEUROPA – Centrum Strategii Europejskiej badanie opinii i postaw Polaków i Polek na tematy związane z energetyką i ochroną klimatu.

Jak wynika z badań, ocieplenie budynków należy do najważniejszych działań z szeroko rozumianego obszaru energetyki, które według ankietowanych powinny być wspierane z budżetu państwa (30% wszystkich wskazań ankietowanych, 18% pierwszych wskazań).

Budżet państwa przeznaczają istotne środki na wsparcie różnych technologii energetycznych. Wśród poniższych proszę wskazać trzy, na które należy wykorzystywać środki z budżetu:

